

INNBERETNING OM BEFARING PÅ HELLEBUSTØVLEN, TILH.
BØYGARD N, GNR. 38/1, ÅL S.P. & K. BUSKERUD.
Eier: Torbjørn Bøygard.

Original med
Jll i "Ål
Fjellfunn".
Hellebustølen
er sameie -
område for
flere gardar

Den 13.08.78 var undertegnede, sammen med Birthe Weber og Kjellaug Hov på befaring på funnstedet for den runde vikintidsspennen 78/15. Torbjørn Bøygard var hjemme i bygda, men vi snakket med hans onkel Knut Bøygard. Funnstedet er nydyrket slåttmark, som ved vårt besøk delvis var slått. Før nydyrking ble området ryddet og planert med stor gravemaskin, Brøyt. Spennen ble funnet under plukking av småstein etter rydding. Ifølge Torbjørn Bøygard, som Birthe Weber snakket med 07.08, ble det ryddet bort en "forhøyning" nær det stedet der spennen ble funnet. Knut Bøygard mente at dette hadde vært en liten hustuft, lik de han viste oss andre steder på bøen.

Stølen ligger som en del av et større stølsområde i sørvendt frodig li. I området nedenfor det selet som brukes nu er det flere steder små terrasser som etter all sannsynlighet er tufter, det finnes også klare tufter med veggvoller. Vi stakk med jordbor i flere, uten å finne spor av kull eller kulturjord. Flere av tuftene virket overgrodde, og de kan ha høy alder, men det er umulig å si uten gravning. En hel del av tuftene er sikkert etter utløer fra nyere tid, slik at man antakelig måtte grave nokså meget for å få fatt i de tuftene som er sel. Området er idag skogbart, og ligger for høyt for jernvinne. Dersom spennen ikke er mistet tilfeldig i Vikingtid, kan den enten ha ligget i en tuft etter jakthytte eller seter fra Vikingtid, eller den kan ha ligget i en liten gravhaug. Siden området er ryddet med gravemaskin, er det neppe noen hensikt i å ettergrave. Det forelå løse planer

om noe mer oppdyrking, men ikke med det aller første. I så fall bør ett par små tufter undersøkes.

Stølen skal ha navn etter en steinbu der hver vegg var en reist helle. I fjellet rett ovenfor stølen er det ett lite parti det berget sprekker opp i heller, og det var brukt meget store heller til gulv i gammelselet. Stølens gamle steinfjøs står som ruin uten tak. Dette er ett meget fint byggverk, opprinnelig i to etasjer, med kufjøs nede og småfe oppe. Fylkeskonservatoren i Buskerud er gjort oppmerksom på bygningen, som bør under tak før den forfaller.

Oslo, 17. august 1978

Arne Emil Christensen